อียิปต์เร่งส่งเสริมการปลูกข้าวสาลีในประเทศ เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้า

รัฐบาลอียิปต์ปรับเพิ่มราคารับซื้อข้าวสาลีในประเทศ

รัฐบาลอียิปต์ประกาศปรับเพิ่มราคารับซื้อข้าวสาลีที่ผลิตภายในประเทศสำหรับฤดูกาลเพาะปลูกใหม่อีกร้อยละ 6 จากฤดูกาลที่ผ่านมา โดยกำหนดราคารับซื้อที่ 2,650 ปอนด์อียิปต์ต่ออาร์เด็บ (Ardeb)[1] หรือประมาณ 150 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากเดิม 2,500 ปอนด์อียิปต์ต่ออาร์เด็บ ซึ่งมาตรการดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อจูงใจให้เกษตรกรเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกข้าวสาลี และลดการพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ

ปริมาณการรับซื้อข้าวสาลีในประเทศเพิ่มขึ้น

ในฤดูกาลที่ผ่านมา รัฐบาลสามารถรับซื้อข้าวสาลีภายในประเทศได้ 5 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 จากฤดูกาลก่อนหน้า ซึ่งถือเป็นความสำเร็จสำคัญในการสร้างความมั่นคงด้านอาหารของประเทศ ท่ามกลางสถานการณ์ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่ส่งผลกระทบต่อต้นทุนสินค้าและความสะดวกในการนำเข้า ทั้งนี้ รัฐบาลประกาศราคารับซื้อล่วงหน้าก่อนเริ่มฤดูกาลเพาะปลูก เพื่อให้เกษตรกรใช้ประกอบการตัดสินใจเพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวสาลี

[1] เป็นหน่วยวัดปริมาตรแบบดั้งเดิมที่ใช้ในประเทศอียิปต์ โดยเฉพาะในการซื้อขายสินค้าเกษตร เช่น ข้าวสาลี ข้าวโพด และธัญพืชชนิดต่าง ๆ สำหรับข้าวสาลีของอียิปต์ 1 อาร์เด็บ (Ardeb) = 150 กิโลกรัม และ 1 ตัน = ประมาณ 6.67 อาร์เด็บ

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Center Cairo
59 Mosadak street, Dokki
Giza, EGYPT

Tel: +202 33387292, 37620901
Fax: +202 33363062
e-mail: ditpcairo@gmail.com

เกษตรกรกังวลว่าราคารับซื้ออาจไม่คุ้มกับต้นทุนการผลิต

ผู้แทนเกษตรกรเห็นว่า ราคารับซื้อที่รัฐบาลกำหนดอาจยังไม่จูงใจเพียงพอ เนื่องจากต้นทุนการผลิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะค่าเชื้อเพลิง เช่น น้ำมันดีเซลที่ใช้กับเครื่องจักรเพื่อการไถพรวนและระบบชลประทาน รวมถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นอกจากนี้ ต้นทุนปัจจัยการผลิตโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 20–25 ซึ่งสูงกว่าอัตราการปรับขึ้นราคารับซื้อของรัฐบาล เกษตรกรจึงเสนอให้รัฐบาลปรับราคารับซื้อให้สอดคล้องกับต้นทุนที่แท้จริง เพื่อป้องกันไม่ให้เกษตรกรหันไปปลูกพืชชนิดอื่น หรือนำข้าวสาลีไปขายให้ภาคเอกชนแทนรัฐบาล

รัฐบาลตั้งเป้าเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตข้าวสาลี

สำหรับฤดูกาลเพาะปลูกใหม่ กระทรวงเกษตรอียิปต์ตั้งเป้าเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกข้าวสาลีเป็น 4 ล้านเฟดดาน (Feddan)[2] หรือประมาณ 1.68 ล้านไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 8 จากฤดูกาลก่อนหน้า และคาดว่า จะสามารถรับซื้อข้าวสาลีภายในประเทศได้ 5.5–6 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 5 ล้านตันในฤดูกาลที่ผ่านมา ขณะที่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ประเมินว่า ผลผลิตข้าวสาลีของอียิปต์ในปี 2569 จะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 6 เป็นมากกว่า 10 ล้านตัน จาก 9.4 ล้านตันเมื่อปี 2568 อย่างไรก็ตาม รัฐบาลรับซื้อผลผลิตเพียงบางส่วน ส่วนที่เหลือเกษตรกรจะเก็บไว้ใช้เองหรือจำหน่ายผ่านช่องทางอื่น

การเพิ่มผลผลิตในประเทศช่วยลดการนำเข้าข้าวสาลี

พื้นที่เพาะปลูกข้าวสาลีของอียิปต์ในฤดูกาลที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นเป็น 3.76 ล้านเฟดดาน หรือประมาณ 1.58 ล้านไร่ เพิ่มขึ้น 600,000 เฟดดานจากฤดูกาลก่อนหน้า ส่งผลให้รัฐบาลสามารถรับซื้อข้าวสาลีได้สูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 5 ล้านตัน และช่วยลดปริมาณการนำเข้าจาก 13.2 ล้านตัน เหลือ 12.5 ล้านตัน อย่างไรก็ตาม อียิปต์ยังคงเป็นหนึ่งในประเทศผู้นำเข้าข้าวสาลีรายใหญ่ของโลก และยังได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครน ซึ่งส่งผลต่อเส้นทางการขนส่งและปริมาณการค้าข้าวสาลีในตลาดโลก

สถานการณ์ความขัดแย้งส่งผลกระทบต่อการนำเข้าข้าวสาลี

ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2569 ปริมาณการนำเข้าข้าวสาลีของอียิปต์ลดลงถึงร้อยละ 65 เนื่องจากความขัดข้องในเส้นทางการขนส่งบริเวณทะเลดำ ประกอบกับรัฐบาลได้เร่งนำเข้าข้าวสาลีในช่วงครึ่งแรกของปีเพื่อสำรองสินค้าไว้ล่วงหน้า ท่ามกลางความกังวลว่า สถานการณ์ความขัดแย้งจะทวีความรุนแรงขึ้น โดยในช่วงกลางเดือนสิงหาคม ท่าเรือส่งออกธัญพืชรายใหญ่ 2 แห่งในเมืองโนโวรอสซีสค์ (Novorossiysk)

[2] เป็นหน่วยวัดพื้นที่ดินที่ใช้ในประเทศอียิปต์และบางประเทศในตะวันออกกลาง โดยเฉพาะการวัดพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่ง 1 เฟดดาน = 4,200 ตารางเมตร และ 1 เฟดดาน = ประมาณ 2.625 ไร่

ของรัสเซียบริเวณทะเลดำ ต้องระงับการดำเนินงานชั่วคราว หลังได้รับความเสียหายจากการโจมตีด้วยโดรนของยูเครน ทั้งนี้ รัสเซียเป็นผู้ส่งออกข้าวสาลีรายใหญ่ที่สุดของโลก โดยข้าวสาลีส่วนใหญ่ส่งออกผ่านท่าเรือบริเวณทะเลดำ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- สำหรับผู้ส่งออกไทย ไม่ควรมองข่าวนี้เพียงในมิติของตลาดข้าวสาลี แต่ควรใช้เป็นข้อมูลประกอบการประเมินภาพรวมตลาดอาหารอียิปต์ โดยเฉพาะโอกาสส่งออกสินค้าอาหารแปรรูป วัตถุดิบอาหาร และผลิตภัณฑ์ที่สามารถแข่งขันด้านราคาได้ เช่น ผลิตภัณฑ์จากข้าว แป้ง ผลิตภัณฑ์จากมันสำปะหลัง เส้นก๋วยเตี๋ยว และวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมอาหาร
- ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรในอียิปต์เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 20–25 โดยเฉพาะต้นทุนเชื้อเพลิงและปัจจัยการผลิต ซึ่งอาจส่งผลต่อราคาสินค้าอาหารและกำลังซื้อของผู้บริโภค ผู้ส่งออกไทยจึงควรให้ความสำคัญกับการกำหนดราคาและนำเสนอสินค้าที่มีความคุ้มค่าและแข่งขันได้
- สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนส่งผลกระทบต่อการขนส่งข้าวสาลีผ่านทะเลดำ ทำให้อียิปต์ต้องปรับแผนการนำเข้าและสำรองสินค้า ผู้ประกอบการไทยควรติดตามสถานการณ์เส้นทางเดินเรือ ค่าระวาง และต้นทุนขนส่ง เพื่อวางแผนการส่งออกและบริหารความเสี่ยงด้านโลจิสติกส์

ที่มา

- https://english.ahram.org.eg/NewsContent/50/1201/581649/AlAhram-Weekly/Egypt/Moves-on-domestic-wheat.aspx